

ANY XIV - SEGONA EPOCA

N.º 48 - FEBRER-MARÇ 1936

protegiu les cases que anuncien en català

III
ESTEVE RIERA
Confiter i Pastisser

Pa de luxe
RAMBLA DE CANALETES 9111
CARRER DE MALLORCA 307 i 309
PORTAL DEL ÀNGEL, 15

BARCELONA

Anoteu

per a les vostres
compres de llibres

LLIBRERIA EN PATUFET

Cardenal Cassanyes, 4

Especialitat

en llibres catalans per
a infants i joventut

**GRAVATS TIPOGRÀFICS
BADAL I CAMATS S/C**

Paris, 201

BARCELONA

**CALLICIDA
KAMNOL**

Curació ràpida i segura
d'ulls de poll i durícies

0'50 ptes. tub

Laboratoris Morató - Barcelona

TALLER DE REL·LIGADOR

**ESPECIALITAT EN LLIBRES D'ART
I PER A CASES EDITORIALS
PLEGAT I COSIT MECÀNIC**

ANGEL MARTÍ

MARTÍNEZ DE LA ROSA, 17
TELÈFON NÚM. 75352
BARCELONA

BUTLLETÍ DE L'ASSOCIACIÓ PROTECTORA DE L'ENSENYANÇA CATALANA

Domicili social: Arcs, 1, pral. - Barcelona - Telèfon 18862

S U M A R I

	Pàgs.		Pàgs.
Sobre el nostre primer Congrés	17	Consell General	37
Primer Congrés Nacional de l'As- sociació Protectora de l'Ense- nyança Catalana	20	El nou Consell Directiu i Comis- sions Permanents	39
El Consell General:		Comitè de Catalanització.	40
Memòria de Secretaria.	21	Articles del Reglament del Primer Congrés que recomanem	42
Memòria de Tresoreria.	32	Noves.	44

Sobre el nostre Primer Congrés Nacional

Ja abans del col·lapse que en la vida política de Catalunya re-
presentà el 6 d'octubre, la Comissió de Foment de la nos-
tra Associació debatia la millor manera de portar a ter-
me amb la solemnitat que li corresponia el Primer Congrés
Nacional de la Protectora.

Durant llarg temps, doncs, vàrem haver de contenir el daler
de descabdellar la nostra iniciativa i haguérem de satisfer-nos,
madurant-la, esbossant-la i registrant totes aquelles dades que
poguessin ajudar al seu major reeiximent.

Ara, després del terrible parèntesi patriòtic, en vies de recobrament de les llibertats mínimes que gaudia Catalunya abans de l'octubre del 1934, la Comissió de Foment reprèn fervorosament la tasca interrompuda i fixa unes dates per a la celebració del Congrés: els dies 12, 13 i 14 d'abril. Possiblement, la sessió inaugural tindrà per marc el saló del Paraninf de la Universitat. Les sessions successives, un dia d'aquests podrem assenyalar el lloc adient on se celebraran.

Amb la celebració d'aquest Congrés perseguim diverses finalitats, la més immediata i la més directa de les quals és, naturalment, recollir unes conclusions de cada ponència que elevarem als organismes oficials de Catalunya i al Consell Directiu de l'A. P. de l'E. C. — a qui incumbeixin — per a fer-les viables.

Una altra finalitat: la d'interessar en la nostra obra un major sector del poble català. El Congrés i la qualitat de les ponències que s'hi estudiaran han de constituir una de les més pràctiques i nobles propagandes de la nostra entitat. El Congrés ha de prestigiar-la i ha de fer-li guanyar voluntats, que vol dir socis.

I encara una altra finalitat gens negligible: la d'establir un contacte entre els associats que resideixen ací i els que radiquen, dispersos, en diversos llocs de Catalunya. El Congrés serà també, doncs, un recompte de les nostres forces, una revisió de les Comissions Delegades que en nombre de prop d'un centenar tenim ja avui establertes i un estímul mutu per a futures activitats.

Els temes de les ponències han estat objecte, a l'hora de fixar-los, d'una gran atenció. Hem maldat per què adquirissin el màxim interès per a l'obra de l'ensenyament en català i per a tot allò que contribueixi a dignificar-lo. En altre lloc d'aquest número publiquem la llista de ponents i temes que permeten ju-

dicar l'ambiciosa estructura intel·lectual i espiritual d'aquest Congrés.

Hauria d'ésser obvi, des d'aquestes planes, dir que en sol·licitar el concurs dels senyors ponents hem omès llur significació política. Tots ells són consocis nostres, exemplars catalanistes i personalitats de primer rengle, si atenem llur competència, en qüestions pedagògiques. Que ningú no es mortifiqui endebades. El problema de l'escola, com el de les llibertats de Catalunya, tots els socis de la Protectora el concebim de plantejament totalitari. La solució, per tant, totalitària, també, la desitgen tots els socis.

Ens illusiona, demés, els benifets que poden obtenir-se de l'exposició que hem acordat celebrar en una sala veïna a la qual tingui lloc el Congrés, la més completa exposició que mai s'haurà celebrat del llibre escolar català, del llibre per a infants en general, de material escolar, de projectes d'edificacions escolars. Aquesta exposició ha de completar, ens sembla, la sensació de força que del moviment cultural «en català» del nostre poble, oferirà el Primer Congrés Nacional de la Protectora el mes que ve.

El resultat d'aquest Congrés no produirà, segurament, cap esclat de multituds, com tampoc l'adhesió del poble a l'obra de la nostra entitat, no es produeix en formes espectaculars. Però aquells que us sentiú glaïr un cor de patriota i posseïu una fina susceptibilitat espiritual heu de recolzar, si encara no ho feu, la nostra obra, perquè no ha d'escapar-se-us que la consecució de l'ensenyament a l'escola de totes les matèries en la nostra llengua és el guany més sòlid i més definitiu que puguem abastar tots els catalans.

PRIMER CONGRÉS NACIONAL DE L'ASSOCIACIÓ PROTECTORA DE L'ENSENYANÇA CATALANA

TEMES I PONENTS

Els temes i ponents d'aquest Congrés seran els següents:

Pompeu Fabra: Discurs sobre la llengua catalana.

Jaume Serra i Hunter: L'ensenyament a Catalunya. Ideals i adaptació.

Joaquim Balcells: Els Instituts de segon ensenyament a Catalunya.

Joan Estelrich: L'ensenyament i el problema de les nacionalitats i minories nacionals.

Antoni Rovira i Virgili: Les prerrogatives de la llengua catalana en els moments actuals.

Alexandre Galí: Els estralls del bilingüisme i el problema de la llengua materna en els congressos internacionals.

Jaume Mestre: El local de l'escola.

Eladi Homs: El problema bàsic de la nostra escola rural.

Enric Bagué: L'ensenyament de la nostra història.

Pau Vila: L'ensenyament de la geografia a Catalunya.

Maria Baldó: La llar i l'escola.

Narcís Masó i Valenti: L'educació del caràcter a les escoles catalanes.

Jaume Bertran: Com millorar l'educació dels nostres infants en l'ambient familiar.

Emili Vallès: El llenguatge català parlat i l'escrit.

August Pi i Sunyer: El millorament físic, intel·lectual i moral dels nostres infants.

Pere Babot: Les nostres colònies escolars.

Artur Martíorell: Els concursos de lectura i d'escriptura i els cursos de català.

Josep Parunella: Les actuals organitzacions escolars de la Protectora. Com haurien d'organitzar-se les noves.

Miquel Guinart: La tasca de les Comissions Delegades de la Protectora.

EL CONSELL GENERAL

MEMÒRIA DE SECRETARIA

Benvolguts consocis:

Des del darrer Consell General ha transcorregut un any i ara novament havem d'establir un balanç del moviment de socis. Semblava que les circumstàncies haurien afavorit aquella illusió d'arribar ben aviat als vint mil. La nostra Comissió de Foment ha maldat intensament perquè això fos una realitat. Ha usat tots els mitjans per a convèncer el nostre poble que calia fer un gran esforç per aconseguir que la nostra Associació pugui atendre la major part dels seus objectius nobilíssims. No es pot dir que la crida hagi fracassat, però no estem pas contents dels resultats obtinguts.

Fixem-nos que el nombre d'associats en començar l'any 1935 era de 7,448 dels quals 352 eren socis collectius i 7,809 socis individuals.

A primers d'any fou solament de 8,182 el nombre total, repartits entre 373 collectius i 7,809 individuals. En resum: l'augment ha estat de 21 en els primers i de 713 en els segons. S'ha de fer constar que el nombre total d'altres ha estat de 1,322 i el de baixes 588, ocasionades aquestes gairebé totes per la crisi econòmica regnant.

Com de consuetud indicarem ací el nom dels socis collectius acceptats durant l'any 1935, els quals són els següents: Ajuntaments de Santa Eugènia de Ter i de La Seu d'Urgell i les entitats «Ràdio Barcelona», «Collegi de professors de català», «Ateneu Obrer Martinenc», «Associació de Directors d'Indústries Elèctriques i Mecàniques», «Centre de Lectura del Clot», «Ateneu Popular de Gràcia», «Boy Scouts de Catalunya», «Lliga Regionalista del Districte VII», «Associació de Funcionaris de la Generalitat de Catalunya», «Centre Excursionista Els Blaus», de Sarrià, «Federació de Joves Cristians de Catalunya», tots de Barcelona. I a més, «Unió Liberal», de Granollers, «Escoles Núria», de Sant Just Desvern; «Antics Alumnes del Pupillatge de les Escoles Pies», «Centre Catalanista Republicà», «Joventut Catalanista», «Casino del Comerç»,

«Fraternitat Republicana», «Teatre Recreu», «Collegi d'Agents Comercials» i «Caixa d'Estalvis», de Terrassa. «Associació d'Estudiants de l'Institut Garcia Fossas», d'Igualada i «Agrupació Fotogràfica d'Igualada». «Collegi Oficial d'Agents Comercials» i «Orfeó Reusenc», de Reus. «Ateneu d'Esparraguera», «Patronat de la Biblioteca Popular», de Sant Adrià de Besòs. «Grup Excursionista i Esportiu Gironí», de Girona; «Amics del Teatre», de Sabadell, «Foment de la Sardana» i «Centre Català d'Esquerra Republicana», de Badalona. «Centre d'Unió Republicana», de Santa Eugènia de Ter». «Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria», «Joventut Federal» d'Esquerra Republicana i «Partit Nacionalista Català», de Tarragona.

Cal insistir en què la necessitat d'un augment més considerable de socis és avui més sentida que mai. Els comptes que aviat us seran llegits, us faran veure com els mitjans normals de què disposa actualment la nostra Associació, no arriben a cobrir les despeses de les partides del pressupost i impedeixen altres iniciatives que cal portar a la pràctica. Si la cooperació econòmica de les corporacions públiques no és augmentada, cal que tots els addictes a la Protectora facin el petit esforç de portar-hi nous companys. Solament d'aquesta manera podrem atendre de moment les tasques en curs i començar-ne de noves, car desgraciadament n'hi ha moltes encara que s'han de començar. A aquest fi recomanarem l'exemple de molts associats que tenen inscrits a les llistes de la «Protectora» la muller i els fills. Sovint ens eixampla el cor la nova d'un bon amic que ve a incloure-hi un infant tot just acabat de néixer.

Comissions Delegades

No ens ha mancat aquest any la cooperació entusiasta de la majoria de les nostres comissions delegades. Algunes d'elles poden citar-se com a models, puix no solament han seguit les normes del nostre Consell Directiu sinó que han tingut iniciatives totes elles conduents a aconseguir un major nombre de socis o catalanitzar l'ambient que les volta. Resumirem les seves principals activitats.

Badalona: Durant l'any passat la Comissió Delegada va fer una intensa propaganda per a fer-se més nombrosos, obtenint la inscripció de prop de 70 nous inscrits, entre els quals diversos col·lectius. Va organitzar un curs de Geografia de Catalunya a càrrec del senyor Gonçal de Reparaz (fill), i té en vies de realització un Con-

curs de Lectura i Escriptura catalanes. L'emissora de ràdio local ha cooperat amb desinterès a la seva tasca.

Cardedeu: Aquesta Comissió Delegada ha organitzat un curset popular de llengua catalana, a càrrec del mestre oficial d'aquella població senyor Vicenç Puig.

Colònia Güell: En la Memòria llegida en el darrer Consell General fèiem un calorós elogi de l'actuació d'aqueixa Comissió Delegada. Aquest any, amb goig, l'havem de repetir pel seu palès esperit de continuïtat. A més d'aconseguir l'augment de 35 socis, novament ha organitzat un cicle de conferències amb elements de la mateixa localitat i ha repetit el ja tradicional concurs de lectura i escriptura per als deixebles de les escoles de Santa Coloma de Cervelló. En representació nostra hi assistiren els senyors Josep Roc i Antoni Jaume. Encara aquesta Delegació celebrà un acte de propaganda en cada un dels nuclis de població en què es divideix Santa Coloma en la qual va prendre part el doctor Josep Riera i Puntí. Ultra aquests actes, va tenir un lloc assenyalat en la Comissió Organitzadora de l'Homenatge a l'eximí patrici Eusebi Güell i Bacigalupi, del qual acte parlem més extensament en un altre lloc d'aquesta Memòria.

Figueres: Com de costum, ha estat organitzat un Curset de Llengua Catalana a càrrec del professor senyor Carles Varela.

Igualada: En la festa de Sant Jordi va organitzar la Diada del Llibre a la qual va contribuir la nostra Associació amb un lot de llibres.

Madrid: En el local del Casal de Catalunya va organitzar dos cursos de llengua catalana, un per als catalans i un altre per als no catalans, els quals han estat subvencionats per la nostra Associació.

Puig-reig: Ha organitzat un curs de Teoria de Filats a càrrec del senyor F. Grau i Ros.

Reus: Va celebrar un important Concurs de Lectura i Escriptura i de Geografia de Catalunya, al qual assistiren representants del Consell. Els llibres de premis foren concedits per la nostra Associació.

Sabadell: Aquesta Comissió Delegada ha continuat la seva tasca de propaganda per mitjà de «Ràdio Club Sabadell», pel qual foren donades diverses conferències a càrrec dels senyors Barceló, Crusafont i Cordonet. A més s'han seguit donant els cursos ja tradicionals de català a l'Escola Industrial a càrrec del senyor Josep Torrella. Ha organitzat també un Concurs entre els infants de la ciutat per a la rectificació dels errors comesos en els rètols catalans exposats al públic.

Sant Feliu de Guíxols: En el seu dia va celebrar, amb la cooperació nostra, la diada del llibre repartint nombrosos volums als infants de les escoles d'aquella ciutat.

Sant Feliu de Llobregat: Aquesta Comissió Delegada va organitzar un curs d'Història de l'Art a càrrec del professor senyor Narcís Masó i Valentí.

Sitges: A més del Concurs anyal de Lectura i Escriptura i Història de Catalunya, va celebrar un curs monogràfic d'Història de la nostra terra a càrrec del senyor Antoni Rovira i Virgili.

Tarragona: Reorganitzada la Comissió Delegada, s'ha fet una intensa propaganda, la qual ha donat un resultat encoratjador, puix que s'ha aconseguit l'ingrés de més de cent socis nous. També ha organitzat un curs de català per mitjà de la Ràdio local i un altre curs públic d'acord amb la delegació de «Palestra». Per a crear l'ambient necessari a l'objecte d'establir una escola catalana en aquella ciutat, el nostre Assessor Tècnic senyor Josep Parunella, va donar una conferència al local de l'Orfeó Tarragoní.

Terrassa: La Delegació d'aquesta ciutat durant l'any 1935 ha treballat amb molt d'entusiasme per a augmentar la llista dels seus socis. N'aconseguien un bon nombre, tant de collectius com d'individuals. Ha cooperat a la seva lloable tasca l'emissora de Ràdio i la premsa local.

Ulldecona: Com l'any anterior, aquesta delegació va convocar un Concurs de Lectura i Escriptura catalanes, per al qual el Consell Directiu de la nostra Associació cedí un important lot de llibres. En representació de la Protectora hi assistí el senyor Tomàs Roig i Llop, de la nostra Comissió de Foment.

Cal assenyalar molt especialment que, degut a la campanya de propaganda realitzada per la nostra Comissió de Foment durant l'any darrer hem constituït, a Catalunya, quatre noves Comissions Delegades: Alella, Campdevànol, Santa Eugènia de Ter i Tiana. S'ha normalitzat la Comissió Delegada de Girona i estem a punt de constituir-ne dues de noves: Balsareny i Centelles.

No ha faltat tampoc la cooperació d'algunes delegacions d'Amèrica, especialment les de Buenos Aires i Montevideo. Els catalans d'Amèrica demostren tenir el convenciment que la catalanització de l'Escola és encara el problema fonamental de Catalunya.

Comissió Tècnica

Escoles subvencionades: Aquest any han continuat acudint a la nostra Associació alguns Patronats en demanda de subvenció. Se n'han concedit de noves a les següents escoles: «Unió Liberal», de

Granollers, «Escoles Núria», de Sant Just Desvern, «Mútua Escolar Papiol», de Papiol, «Escoles de l'Ateneu Republicà del districte V», «Escola de la Puríssima Concepció», de Barcelona.

Préstecs escolars: Se n'han concedit a l'Acadèmia Puig, a l'Escola Maragall, a les Escoles de l'Ateneu Republicà del districte V i al Liceu del Sagrat Cor. Tots aquests préstecs són destinats a l'adquisició o millorament del material escolar.

Beques: S'han continuat concedint beques a diversos alumnes de les escoles de Manuel Ribas, Mossèn Cinto i Escola Catalana de Gràcia. I s'ha començat a concedir-ne a alumnes de les Escoles Maragall i de l'Institut Tècnic Eulàlia.

Escoles afiliades a la Protectora: Darrerament s'ha iniciat la formació d'un grup d'escoles afiliades a la nostra Associació, encara que no són subvencionades per tenir vida pròpia. S'hi han inscrit fins ara les escoles següents: Institució Escolar Sibiuda, Escola de S'Agaró, Institut Feminal de Sant Martí, Institut Escolar de J. Vila i Institut Montserrat.

Cursos de català: S'han donat cursos de català al nostre local social a càrrec de la senyora Carme Rigau de Ferran i Jaume Aimà (català elemental i mitjà) i ultra això s'han subvencionat uns cursos organitzats per l'Associació d'Alumnes i Ex-alumnes dels Grups Escolars de Barcelona. Encara se n'han celebrat d'altres a diferents viles de Catalunya dels quals ja ens hem ocupat en referir-nos a les tasques de les comissions delegades. S'han subvencionat els de Figueres, Reus i Tarragona.

Donatiu de llibres: Molt important ha estat aquest any la tasca d'ajudar les escoles oficials i privades amb cessions de llibres catalans. Esmentarem a continuació les Biblioteques Escolars que han rebut donatius: Escoles Nacionals de Gornal, Palafrugell, La Secuita, Montràs, Pont de Vilomara, Centelles, Aguilar de Segarra, Vallmoll, Blanes, Sant Adrià de Besòs, Matadepera, Sitges, i La Coromina; Institut de Segon Ensenyament de Vilafranca del Penedès, Escola Sant Jordi, Escola Catalana de Badalona, Escola Catalana de Sort, Mútua Escolar Llanes, Col·legi Sant Jaume del Prat de Llobregat, Escola Parroquial de Conill, i Dispensari Anti-tuberculós de Girona. També s'han concedit lots de llibres per a repartir com a premis a l'Escola del Centre Republicà de Les Borges Blanques, a «La Publicitat» per al concurs de dibuixos infantils, als Amics dels Jardins, a les escoles de la casa «Filatures Caralt i Pérez», al «Grup Municipal de Sant Just Desvern», a les Escoles Cultura de Sant An-

dreu, a l'Escola «Bori i Fontestà», a l'Escola Social de Terrassa, a les Escoles del Patronat Domènec de Barcelona, a l'Escola de Santa Creu de Bellpuig, a la Federació Sindical d'Obreres, a les Colònies de l'Associació d'Obrers i Empleats Municipals, a l'Escola Municipal d'Hospitalet de Llobregat, Escola Catalana d'Artesa de Segre, a l'Escola de Sant Pere d'Ars, a l'Escola Acadèmia Puig, Escoles Catalanes del districte III, a l'Escola Catalana de Caldetes.

Concursos de Lectura i Escriptura: Ja en parlar de les Comissions Delegades hem citat els que s'han organitzat aquest any. Cal afegir-hi els que han estat organitzats per l'Orfeó Martinenc, i els Ajuntaments de Canet de Mar i Esparreguera. El nostre servei tècnic ha tramès a cadascun persones competents per a formar els jurats i també ha concedit importants premis en llibres.

Onzè Concurs Nacional d'Història de Catalunya: El repartiment de premis d'aquest Concurs Nacional, el fall del qual fou llegit en el darrer Consell General, va tenir lloc el dia 7 de juliol al saló d'actes de l'Ateneu Barcelonès. En aquest acte varen llegir-se notables treballs dels membres del jurat senyors A. Duran i Sampere i Alexandre Galí i fou clos pel senyor Manuel Folguera i Duran, que presidia, amb un atinat resum.

Actes diversos

A més de tot el que havem assenyalat en aquesta Memòria, cal fer esment que ens ha estat cedida una Biblioteca instal·lada a l'ermita de Sant Marçal del Montseny; i que havem prestat la nostra cooperació a la Setmana Pedagògica, de Vilafranca del Penedès.

Comissió Editorial

Quatre obres noves ha llençat al mercat aquest any la nostra Secció Editorial. Dues d'elles ja anunciades en la darrera Memòria: «Salut», de Ramon Fagella i «Història», de Jaume Vicenç i Enric Bagué. Les altres són «Introducció a la Gramàtica», amb el seu fullet d'instruccions per als mestres i «La prova de Burt i l'ensenyament de l'aritmètica», ambdues originals del senyor Alexandre Galí. S'han publicat també la tercera edició de la «Geografia de Catalunya», de Pere Blasi, la tercera edició del «Sillabari català» (primera part) i la cinquena edició de la «Gramàtica catalana», de Pompeu Fabra.

Les dues obres del senyor Galí formen part d'una nova sèrie que

porta el nom de «Fascicles d'Iniciació Pedagògica» dels quals hi ha en preparació els següents: «Programa per a l'ensenyament actiu de la Història de Catalunya», per Enric Bagué; «L'ensenyament de les ciències físico-químiques a l'escola primària», per Josep Estalella; «L'ensenyament de les ciències naturals», per Salvador Maluquer, i «Indicacions sumàries sobre el control i la classificació dels infants a l'Escola», per Alexandre Galí.

A punt de publicar tenim els llibres següents: «Panorama d'Història de Catalunya», per A. Rovira i Virgili; «Lectures d'Infants», tercer, per M. de l'A. Pascual i «Història de Catalunya», tercer volum, per F. Valls Taberner i F. Soldevila.

Han estat encarregats: al senyor Carles Soldevila, la biografia de l'il·lustre pròcer senyor Eusebi Güell i Bacigalupi i al senyor F. Grau i Ros, la preparació d'un llibre per a l'aprenentatge en els tallers.

També ha estat publicat un selecte catàleg de les nostres publicacions, en el qual es reproduïxen algunes de les seves pàgines il·lustrades.

Aquesta Secció ha pres part durant el curs passat a l'Exposició de literatura infantil organitzada per Lyceum Club de Barcelona i a l'Exposició del Llibre infantil que sota la cura de la Cambra del Llibre va tenir lloc a darrers d'any en els soterranis de la Plaça de Catalunya.

Comissió de Foment (secundada per la Comissió de Dames)

Ens cal lloar la tasca intensa que ha realitzat aquesta Comissió durant l'any darrer. Tots els mitjans han estat emprats per a fer arribar a tots els catalans la necessitat d'ajudar-nos; fixació del nostre cartell a Barcelona i a les altres ciutats i viles de Catalunya; repartiment de fulls de propaganda, manifestos, circulars a entitats de les poblacions on encara no hi havia representació nostra i a les que la tenien migrada per a constituir comissions delegades; creació d'un Servei de Premsa per a tots els diaris de llengua catalana; lectura setmanal a Ràdio Barcelona de parlaments de propaganda sobre l'obra de la Protectora escrits expressament per alguns dels nostres més entusiastes col·laboradors. I encara ha aconseguit que fos creat un Comitè de Catalanització, les iniciatives del qual han començat ja a florir esplèndidament. Ha començat una sèrie de vetllades teatrals, celebrada la primera al Teatre Novetats per la companyia catalana Nicolau-Martori, va obtenir força èxit.

Va assistir també a un acte de propaganda celebrat a Vallgor-

guina, al qual assistí el President senyor Miquel Guinart i a l'homenatge a Rafael Campalans, al qual fou representada pel senyor Miquel Ferrer.

Finalment, ha començat les gestions per a la celebració durant els dies 12, 13 i 14 d'abril d'un Congrés Nacional de la Protectora en el qual prendran part activa prestigiosos elements intel·lectuals de la nostra terra i que segurament serà de gran profit per a la nostra cultura nacional.

Festa d'infants i flors: Com cada any aquesta festa organitzada per les comissions de Foment i de Dames a profit de les Colònies Escolars que forma la nostra Associació, va celebrar-se el dia 7 de juliol al Parc de Monjuïc. Aquesta vegada ens va acompanyar el bon temps i com és natural els profits foren majors que en anys anteriors passant a engrossir la subscripció oberta en pro de les Colònies Escolars.

Comissió de Higiene Escolar

La Comissió d'Higiene, de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, ha efectuat el present curs de 1935-1936, una visita detallada als locals de les escoles subvencionades per la nostra entitat residenciadades a la ciutat de Barcelona, amb l'objecte de conèixer les característiques dels diferents locals que ocupen i les seves condicions higièniques. Tasca paral·lela a la que ve realitzant la mateixa Comissió, per mitjà dels seus elements mèdics, per a conèixer l'estat físic dels alumnes.

En aquestes visites s'ha procurat ajudar els directius i mestres de les diferents escoles, amb els consells i observacions, que a judici dels elements de la Comissió d'Higiene, podrien produir una millora en el local escolar. Aquesta millora era un dels resultats que es perseguïen amb les visites de referència.

Colònies escolars

La subscripció oberta com cada any per la nostra Associació i la generosa cooperació econòmica dels alumnes de la Mútua Escolar Blanquerna i de l'Institut Tècnic Eulàlia, completades amb la partida necessària per a arrodoniment de les despeses, sortida dels cabals socials, havem pogut formar cinc colònies escolars amb un total de cent trenta-cinc alumnes de les nostres escoles. Aquestes

colònies han estat durant vint-i-vuit dies a Sant Hilari Sacalm, Ripoll, Castell de Vilafortuny (Cambrils) i dos torns a la Llar Infantil Narcisa Freixes del Dr. Josep M. Petit i Freixes a La Garriga.

Solidaritat amb València

Per a contribuir al redreçament espiritual de València s'ha subvencionat la publicació d'un llibre de Morfologia Valenciana del qual és autor el senyor Carles Salvador i ha cooperat també amb l'auxili econòmic al primer Concurs de Lectura i Escriptura catalanes convocat per l'Associació Protectora de l'Ensenyança Valenciana.

Estudis Normals

També aquest any la nostra Associació ha subvencionat els Estudis Universitaris Catalans satisfent l'import dels honoraris del professor de la classe de Geografia de Catalunya, senyor Pau Vila. Els altres cursos han estat sobre Literatura Catalana, Història de l'Art i Història de Catalunya.

Donatius

A més dels donatius per a les Colònies Escolars, havem d'esmentar els que s'han rebut de l'Associació del Teatre Selecte, sobrant de l'Homenatge al gran artista Apelles Mestres; i de la Unió Catalana d'Estudis Econòmics-Socials i Polítics. Ens cal ací excitar el zel dels nostres associats perquè es recordin dels nobles objectius culturals, benèfics i patriòtics de la nostra Associació en les llurs alegries i prosperitats destinant donatius especials amb finalitats concretes o generals de la nostra empresa. Cal que aprenguem dels pobles més avançats aquest esperit de cooperació al redreçament espiritual del país.

Monument a Eusebi Güell i Bacigalupi

Amb ocasió de celebrar-se a la Colònia Güell de Santa Coloma de Cervelló l'acte inaugural d'un monument al gran patrici ja traspassat Eusebi Güell i Bacigalupi, la nostra Comissió Delegada de la referida Colònia sollicità la intervenció de la Protectora en l'organització de la dita solemnitat. Fou conferida al nostre President

la direcció dels treballs preparatoris al cap de la Comissió composta de representants de tots els organismes adherits.

La dita festa tingué lloc a la Colònia Güell el dia 21 de juliol amb un èxit esclatant. Hi cooperaren les entitats oficials i les corporacions catalanes més rellevants.

I com sigui que el malaguanyat Eusebi Güell i Bacigalupi fou l'any 1894 el creador de l'Escola Catalana de la Colònia Güell quan encara no n'hi havia d'altres, pel fet d'haver estat un dels precursors més valuosos i decisius de la nostra tasca, el Consell Directiu de la Protectora promogué la petició a l'Ajuntament de Barcelona que s'inclogués el seu retrat a la Galeria de Catalans Il·lustres, petició que ha estat acollida favorablement.

I, a més, encarregà al distingit escriptor i consoci senyor Carles Soldevila la redacció de la Biografia del pròcer referit, la qual serà ben tost publicada com a model de civilitat i patriotisme.

Premi Francesc Martorell

A petició dels que havien estat alumnes del malaguanyat Vice-president de l'Associació, Francesc Martorell, la pèrdua del qual ha estat una gran dissort per a la nostra obra i per a tota empresa de cultura catalana, el Consell Directiu de la nostra Associació va prendre l'acord que un dels premis dels Concursos Nacionals d'Història de Catalunya, porti el seu nom. Així s'honorarà la memòria d'aquell home de cor, ciutadà íntegre i patriota exemplar.

Col·laboradors difunts

Aquest any la mort ha estat cruel per la nostra Associació. El Consell Directiu ha sofert la pèrdua de dos dels seus més apreciats membres, Francesc Martorell, el nostre Vice-president segon i Miquel Poal Aregall, el nostre Vice-secretari. Tots coneixeu els seus prestigis i comprendreu com trobarem a mancar llur desinteressada cooperació.

També cal esmentar els senyors Blai Vernet, A. Puig i Gairalt i Adolf Amigó que havien actuat a les nostres comissions. I encara, Francesc Moragues i Barret, il·lustre patrici, Rafael Ramis, antic President de la nostra Delegada de Figueres, Angel Foix i Quer, el patriota que morí d'accident a Brusselles i que pogué acabar allí els estudis de Medicina amb la Beca que li concedí la nos-

tra Associació. I Júlia Planes, Tomàs Mallol i Bosc, Antoni Bagues i Conill, Ignasi Gual i Roca, Francesc M. Capella i Miret, Josep M.ª Capella i Raventós, Ferran Bravo, Lluís Ticó i Roig, Teresa Reyes, Marceïl Pascual i Torres, i Manuel Clariana, de Barcelona. Cal afegir-hi també, Francesc X. Rúbies, el fundador de la nostra delegada de Balaguer, i Artur Sanromà, del mateix lloc, Vicenç Gorina i Feliu Carol de Sabadell, Carles Jordà, de Pons de Molins, Lluís Serra i Dacs de Granollers, Rafael Masó i Valentí de Girona, Josep M.ª Morató i Font de Tortosa, Eduard Estadella de Santa Coloma de Caralt, Agustí Galtés i Bec, i Domènec Rodó i Palet, de Sant Cugat de Vallès, Antoni Roca, de Tarragona, Mossèn Ramon Roca, de Manlleu, Josep Aroles Sales, de Manresa, Joan Duran i Garcia de Banyoles, Lluís Olivé i Capdevila, de Granada, Lluís Sant i Illa, de Cardedeu i Àngel Boixader, de Buenos Aires, que havia estat President d'aquella delegada. En pau reposin tots.

Les nostres esperances

No volem acabar amb una nota trista la Memòria d'enguany.

Acaba d'arribar la grata nova de la reintegració de l'Estatut a Catalunya. I, per més que no sigui aquest el veritable Estatut que va plebiscitar el poble català, cal saludar la seva reintegració com un guany a compte de les llibertats cobejades.

Està clar que en el règim vivent no es reconeix precisament el predomini de Catalunya sobre l'organització de la nostra cultura. Però allà on no poden arribar directament les corporacions oficials, poden arribar-hi, mitjantçant la seva generosa protecció econòmica, la iniciativa privada de la qual n'és l'exponent més enlairat en aquest ordre l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana.

Si aquest any, per haver-se allargat més les nostres activitats que no permetien els mitjans materials disponibles, havem de constatar un desequilibri de vint mil pessetes entre els ingressos i les despeses, cal esperar per a l'any nou que el major fervor popular i el més important ajut dels qui disposen dels cabals nacionals ens permetin atènyer l'equilibri necessari per a poder desenvolupar totes les iniciatives possibles en pro de la recatalanització de la nostra terra.

Així sia.

MEMÒRIA DE TRESORERIA

Benvolguts consocis:

En el Consell General de l'any darrer, en presentar-vos les liquidacions de la Protectora i de la seva Secció Editorial fèiem constar que en conjunt hi havia un superàvit força important si bé, però, examinades atentament les xifres es veia que allà on hi havia realment superàvit, era solament a la Secció Editorial fins al punt de cobrir el dèficit del Pressupost de la Protectora.

Aquest any sí que hi ha un desnivell contrari entre ingressos i despeses, tant en la Secció Editorial com en el conjunt de la liquidació social. Els ingressos totals han arribat a 207,789'09 pessetes, i les despeses a 228,084'73, essent per tant la diferència en contra de 20,295'64 pessetes. Es deu aquesta diferència, en part, a la disminució d'ingressos en la Secció Editorial. Cal afegir-hi que els préstecs fets a les Escoles han superat en més del doble a la quantitat pressupostada, que les subvencions periòdiques a les escoles han augmentat també prop de 5,000 pessetes sobre la quantitat pressupostada, que el Butlletí ha costat enguany un excés de 3,000 pessetes i que encara manquen a cobrar 5,000 pessetes de les que tenim concedides com a subvencions de les Corporacions oficials.

Tenint en compte totes aquestes dades, podem arribar a la conclusió que cal aconseguir l'augment de socis ja assenyalat a la Memòria del Secretari i que les Corporacions Públiques augmentin llurs subvencions tot el que sigui possible. Cal encara que la Secció Editorial vagi reforçant els seus ingressos, cosa possible si s'aconsegueix una major catalanització de les escoles. És precís que la Protectora pugui arribar a atendre les seves múltiples activitats cada dia creixents sense arribar al dèficit. De no ésser així anirem exhaustint les reserves acumulades quan hi havia més associats i menys camp d'actuació, per a arribar ben tost a una situació anguniosa.

Ara us donaré un resum de la liquidació del pressupost de l'any 1935, que és el següent:

Liquidació del Pressupost de l'any 1935

Quotes de soci:	Ingressos	Despeses	PRESSUPOST	
			Ingressos	Despeses
Barcelona	40.584'80		42.000	
Catalunya	52.966'65	459'50	39.500	
Amèrica	4.870'85		2.500-84.000	
Préstecs	2.300'00	10.994'05	3.500	5.000
Anuncis Butlletí	955'50		500	
Interessos	5.461'78		4.000	
Donatius	221'75		150	
Subvencions	31.000'00	393'30	36.000	
Editorial	44.067'55	50.231'55	61.000	50.000
Telèfon	3'85	411'10		450
Estudis Normals	200'00	1.825'00		2.400
Subvencions a Escoles		56.818'25		52.000
Cursos de català	3.388'90	3.519'00		3.000
Despeses generals	4'05	2.972'20		2.500
Viatges i des. A. T.		1.313'20		600
Viatges i des. rep.		26'10		500
Butlletí		12.732'75		9.000
Material Biblioteca		601'30		600
Lloguer de pis		4.200'00		4.200
Subscripcions i quotes		403'30		600
Llibres per a donatius	31'50	2.634'50		3.000
Impresos		5.620'85		5.000
Administració	416'35	27.575'03		29.000
Retirs obrers		298'60		300
Llum		745'35		600
Beques				1.000
Propaganda	50'40	1.277'00		2.000
Mobiliari		734'35		1.000
Higiene Escolar		72'60		250
Concursos		428'65		500
XI Concurs N. H. Cat.		7.500'00		7.500
Gratificacions		1.613'00		2.000
Colònies Escolars	15.728'60	25.445'00		5.000
Imprevistos	5.536'56	7.239'20		1.150
	207.789'09	228.084'73	189.150	189.150

Llegiré també un detall de les entrades i sortides de l'Editorial Pedagògica. Escolteu:

Editorial Pedagògica

ENTRADES

1935. — 1 ^r gener. — Existència	46.067'82	
Gener Entrades	5.104'50	
Febrer »	4.210'20	
Març »	2.897'10	
Abril »	2.927'25	
Maig »	3.499'44	
Juny »	2.174'07	
Juliol »	4.749'80	
Agost »	1.341'20	
Setembre »	2.134'20	
Octubre »	2.551'00	
Novembre »	4.931'55	
Desembre »	<u>7.539'84</u>	90.127'97

SORTIDES

Edicions. — Mapa de Catalunya, en tela	378'00	
Geografia de Catalunya, 3 ^a edició	3.797'60	
Curs de Comptabilitat, 2 ^a edició	2.485'30	
Lectures d'Infants, I, 4 ^a edició	5.923'80	
Lliçons de Llenguatge, II, 3 ^a edició	1.774'00	
Història, primeres lec., 1 ^a edició	1.690'65	
Introducció a la Gramàtica, 1 ^a edició	2.740'65	
Gramàtica Catalana, 5 ^a edició	3.193'00	
Salut	2.350'00	
Història de Catalunya, sup. relligar	250'00	
Història de Catalunya, lect.	2.086'00	
Llibre de la Natura	355'25	
Llibre del Treball	105'70	
Geografia General	<u>33'85</u>	26.161'80
Llibres d'altres Editorials	1.108'10	
Paper	<u>9.691'75</u>	10.799'85
Administració	2.400'00	
Direcció Artística i Tècnica	6.900'00	
Comissions	176'00	
Despeses Generals	466'60	
Gratificacions	775'00	
Liquidacions amb els autors	<u>2.047'00</u>	12.764'60
Retorn		<u>504'30</u>
		50.230'55

RESUM

Entrades i existència	90.127'97
Sortides	<u>50.230'55</u>
Existència	39.897'42

Vegí's ara la situació del fons de la Protectora:

Valors	44.533'45
Caixa de Pensions	25.151'66
Caixa de Pensions de l'Editorial	39.897'42
Banc de Catalunya	2.192'00
Banca Arnús	4.967'82
Caixa	<u>2.927'59</u>
Total	119.669'94
Deute de les Escoles per préstec	64.810'05

I finalment us presentem el Pressupost per a l'any actual, el qual s'ha confeccionat mirant d'atendre les necessitats indicades en el Pressupost liquidat, esforçant-nos a nivellar els ingressos i les despeses, per més que en la pràctica serà difícil aconseguir-ho si moltes cooperacions econòmiques no ens vénen a compensar les, cada dia creixents, necessitats de l'ensenyament català en la major extensió que afortunadament s'observa.

Solament ens manca ja que les Liquidacions i el Pressupost esmentat mereixin la vostra aprovació.

Pressupost per al 1936

INGRESSOS

Quotes: Barcelona	42.000	
» Catalunya	39.500	
» Amèrica	<u>2.500</u>	94.500
Préstecs		2.500
Anuncis Butlletí		1.000
Interessos		5.000
Donatius		200
Subvencions		25.000
Editorial		<u>50.000</u>
		178.200

DESPESES

Préstecs	3.500
Editorial	50.000
Telefon	450
Estudis Normals	2.400
Subvencions a escoles	56.000
Cursos de català	2.000
Despeses generals	3.000
Viatges i despeses A. T.	600
Viatges i despeses rep.	250
Butlletí	10.000
Biblioteca	600
Lloguer	4.200
Subscripcions i quotes	400
Llibres donatius	2.500
Impresos	5.000
Administració	28.000
Retirs obrers	300
Llum	700
Beques	500
Propaganda	1.000
Mobiliari	1.000
Concursos	500
Higiene Escolar	250
Gratificació	1.700
Colònies	3.000
Imprevistos	350
	178.200

Consell general

Sota la presidència del Sr. Manuel Folguera i Duran i amb assistència de gran nombre de socis, va celebrar-se a la sala d'actes del Centre Excursionista de Catalunya, el Consell General ordinari de socis de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana.

Aprovada l'acta del Consell General anterior el Secretari senyor Lluís Bertran i Pijoan dóna lectura de la Memòria reglamentària, la qual és un resum de la tasca feta durant l'any darrer. Es fa constatar que els socis han augmentat de 800 només, quan en són necessaris molts milers. La Memòria termina amb el següent encoratjador paràgraf: «Acaba d'arribar la grata nova de la reintegració de l'Estatut a Catalunya. I per més que no sigui aquest el veritable Estatut que va plebiscitar el poble català, cal saludar la seva reintegració com un guany a compte de les llibertats cobejades.

»És clar que en el règim vivent no es reconeix precisament el predomini de Catalunya sobre l'organització de la nostra cultura. Però allà on no poden arribar directament les corporacions oficials, poden arribar-hi, mitjançant la seva generosa protecció econòmica, la iniciativa privada de la qual n'és l'exponent més enlairat en aquest ordre l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana. Si aquest any, per haver-se allargat més les nostres activitats que els mitjans materials disponibles, havem de constatar un desequilibri de vint mil pessetes entre els ingressos i les despeses, cal esperar per a l'any nou que el major fervor popular i el més important ajut dels qui disposen dels cabals nacionals ens permetin atènyer l'equilibri necessari per a poder desenvolupar totes les iniciatives possibles en pro de la recatalanització de la nostra terra.»

Es llegeixen a continuació els estats de comptes i el del Pressupost de l'any actual. L'estat de comptes acusa uns ingressos de pessetes 207,789'09, i les despeses 228,084'77 i un desequilibri de pessetes 20,295'64, en contra dels primers. La causa d'aquest lamentable desequilibri s'explica de la manera següent: «Es deu aquesta diferència, en part, a la disminució d'ingressos en la Secció Editorial. Cal afegir-hi que els préstecs fets a les Escoles han superat

en més del doble la quantitat pressupostada, que el Butlletí ha costat enguany un excés de 3,000 pessetes i que encara manquen a cobrar 5,000 pessetes de les que tenim concedides com a subvencions de les Corporacions oficials.» Fou aprovat.

Es dona compte d'una petició d'ingrés com a soci col·lectiu del Sindicat de Cecs de Catalunya, el qual és admès pel Consell General després de breus frases de la presidència altament honroses per als que supleixen llur visió física amb una visió espiritual més afinada que la de molts catalans oblidadissos de la seva terra.

Amb motiu d'una atenta comunicació en la qual es notifica la constitució a Barcelona d'una delegació de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Valenciana, el Consell Directiu demana a l'Assemblea autorització per a oferir a la referida delegació el local social i concertar un estat de relació el suficient íntim per a harmonitzar les respectives actuacions en benefici de la tasca comuna, el redreçament espiritual i cultural de la Catalunya gran, en la qual tenen igual valor totes les regions que parlen el mateix idioma.

Foren elegits per a formar part del Consell Directiu:

President, Manuel Folguera i Duran.

Vice-president segon: Pau Romeva i Ferrer.

Tresorer: Josep Mestres i Mitjans.

Vice-secretari: Alfons Maseras i Galtés.

Vocal: Jaume Creus i Ventura.

També foren elegits els Consellers adjunts i els llocs vacants de les Comissions Editorials, Tècnica, Higiene Escolar, Foment i Dames, els noms dels quals es donaran al públic així que s'hagin reconstituït les juntes respectives.

Es prengueren en consideració per a passar-les a les comissions respectives les proposicions següents: del senyor Delfí Dalmau sobre la correcció dels textos radiats; del senyor Pius Arias sobre la conveniència d'insertar en el Butlletí social converses pedagògiques i dels senyors Josep Roc i Jacint Mata recomanant que es gestioni la publicació d'un setmanari per a infants similar als avui escrits en llengua aliena i que invadeixen les llars catalanes.

Encara el senyor Antoni Pao demanà que s'editi al més aviat possible una Geografia general en català, la qual per cert està ja en preparació. En Joan B. Roca interessà al Comitè de Catalanització perquè es procurés la catalanització dels rètols anunciadors dels carrers de la ciutat. I el senyor Julià Pujol lamentà que no s'hagí fet un Homenatge a la memòria del malaguanyat pedagog català.

Joan Palau i Vera. Aquestes mocions passaren a les comissions corresponents.

La presidència proposà a l'Assemblea l'adhesió al Centenari del gran poeta valencià senyor Teodor Llorente que s'escau enguany facultant el Consell Directiu per a fer-la palesa en la forma que estimi més avinent.

Proposà a més adreçar el Missatge anyal de consuetud als catalans d'Amèrica, que, en nombre molt apreciable, segueixen prestant el seu valuós concurs material i espiritual a l'obra de la Protectora.

Demanà també un vot de regreïament per als senyors que han cessat en llurs càrrecs i per al personal administratiu i tècnic de l'Associació que aporta a les seves tasques la més lloable fidelitat.

I finalment, proposà una calorosa salutació als associats de la Protectora que pel seu amor a les llibertats catalanes, han sofert presó o exili sense que, malgrat això, hagin deixat de formar en els nostres rengles.

La sessió es cloqué en mig del més gran entusiasme, a dos quarts de dues de la tarda.

El nou Consell Directiu i Comissions Permanents

Consell Directiu: President: Manuel Folguera i Duran; Vice-President primer: Albert Bastardes i Sampere; Vice-President segon: Pau Romeva i Ferrer; Tresorer: Josep Mestre i Mitjans; Comptador: Pere Manén i Artés; Arxiver Bibliotecari: Agustí Duran i Sampere; Vicenç A. Ballester, Jaume Creus i Ventura, Pompeu Fabra i Poc; Vocals: Alexandre Galí i Coll, Miquel Guinart i Castellà, Pere Babot i Boixeda, Rosa Sensat de Ferrer, Glòria Bulbena; Secretari: Lluís Bertran i Pijoan; Vice-Secretari: Alfons Maseres i Galtés. Consellers adjunts: Jaume Alzina, de Mallorca; Carles Grandó, de Rosselló; Ramon Vilaró, de l'Havana; Josep Rovira, de Santiago de Cuba; H. Vila i Vallès, de Buenos Aires.

Comissió de Dames: Presidenta: Glòria Bulbena. Vice-Presidenta:

ta: Llucietà Canyà. Vocals: Josefina Bayona; Maria del C. Nicolau, Clotilde Cirici, Otilia Marroig, Carme Cot, Maria Jaques, Dolors Lasalle, Carme Font, Maria Donato, Anna Jané, Dolors Baltà, Maria Baldó. Secretària: Maria Dolors Soler.

Comissió Editorial: President: Pompeu Fabra i Poc. Vice-President: Josep M. López-Picó. Arxiver: Maria Perpinyà. Tresorer: Josep Mestre. Comptador: Ferran Boter. Secretari: Lluís G. Castellà. Vice-Secretari: Ferran Soldevila.

Comissió d'Higiène Escolar: President: Dr. Pere Babot. Vice-President: Jaume Mestres. Vocals: Dr. Josep M.ª Petit, Dr. Jaume Vallespí; Dr. Ramon Cirera; Pere Vergés. Secretari: Josep Botey.

Comissió de Foment: President: Miquel Guinart. Vice-President: Joan Aubeyzon. Vocals: Tomàs Roig i Llop, Domènec Latorre, Felip Grau, Miquel Gil, Antoni Oliveres, Joan Sariol, Ricard Altaba, Miquel Terrassa, Ismael Antic, Enric Amo, Enric Casassas, Rafael Dalmau, Ricard Ferran, Enric J. Ferrer, Ramon Fabregat, S. Molins, Pere Pasqual, Rossend Perelló, Salvador Roca, Lluís Vidal. Secretari: Miquel Ferrer.

Comissió Tècnica: President: Alexandre Galf. Vice-President: Artur Martorell. Vocals: Montserrat Guinart, S. Maluquer, A. Parra-mon, Eladi Homs, J. Llongueres, Martí Serra, A. Serrallac. Secretari: Enric Bagué.

Comitè de Catalanització

S'han rebut darrerament les següents adhesions a l'obra patriòtica que es proposa realitzar el Comitè de Catalanització:

De Barcelona: David Santsalvador, dibuixant; «Futbol Club Barcelona»; «Associació de Funcionaris de la Generalitat de Catalunya»; «Círcol Artístic»; «Federació d'Alumnes i Ex-Alumnes dels Grups Escolars»; «Associació de Directors d'Indústries Elèctriques i Mecàniques»; «Agrupació Excursionista de Catalunya»; «Kataluna Esperantista Federació»; Josep Bierge; «Collegi de Professors de Català»; «Associació del Mercat Lliure de Valors»; «Unió Catalanista».

«Germanor Catalana i Republicana»; «Joventut Nacionalista Pàtria Nova»; «Unió Democràtica de Catalunya»; «Casal Gracienc Nacionalista Republicà d'Esquerra», de Gràcia.

Secció de Cultura del Centre Excursionista «Els Blats», de Sarrià

«Casino L'Aliança», del Poble Nou.

«Orfeó Gervasienc», de Sant Gervasi.

De fora: Miquela Gralla d'Alcover, escriptora, de Binissalem (Mallorca); Marian Ventura, de Castellar del Vallès; Joan Sanxo i Tous, de Palma de Mallorca, membre de l'«Associació per la Cultura de Mallorca» i delegat de «Palestra», «Foment de la Sardana» d'Esplugues; «Grup Excursionista Germanor», d'Esplugues; Francesc Castells, de Blanes, i diversos socis de l'«Associació Protectora de de l'Ensenyança Catalana» de diferents poblacions.

La col·laboració de la premsa catalana. A més de la premsa diària barcelonina *El Matí*, *La Humanitat*, *La Publicitat*, *La Rambla*, *La Veu de Catalunya*, *L'Instant* i *Ultima Hora*, que han contribuït a propagar l'obra del Comitè publicant les noves relatives a les seves diferents activitats, cal consignar encara la col·laboració dels periòdics *El Temps* i *La Dona Catalana*, de Barcelona.

I, entre la premsa comarcal, *Saba Nova*, de Rubí; *Altaveu*, de Ripoll; *Montseny*, de Sant Celoni; *Baluart de Sitges*, Priorat, de Falset; *Vida Tortosina*, de Tortosa; *Acció*, de Vilafranca del Penedès.

Les emissores catalanes. A remarcar també l'adhesió entusiasta i desinteressada de la primera emissora de Catalunya, «Ràdio Barcelona», oferint-se a propagar pel seu micròfon l'obra de catalanització empresa. Això ha contribuït eficaçment a fer populars arreu de la nostra terra les consignes del Comitè de Catalanització:

«Feu els vostres anuncis en català».

«Useu el català en totes les vostres activitats».

«Apreneu d'escriure bé el català».

«Porteu els vostres infants a una escola catalana».

«La vostra premsa ha d'ésser la catalana».

«Feu els vostres impresos en català».

«Parleu català a tot arreu».

També «Ràdio-Club» de Manresa ha ofert gentilmente el seu micròfon per a la mateixa tasca.

Constitució de Sub-comitès locals. El Comitè es proposa nomenar a la major brevetat Sub-comitès locals i de barriada per a intensificar la tasca de catalanització. El primer a constituir-se ha estat

el Sub-comitè de Sabadell i seguidament ho faran altres ciutats importants i diverses barriades de Barcelona.

El Concurs de Cartells. S'han començat a rebre cartells per al Concurs organitzat a fi d'aconseguir un cartell-emblema que sintetitzi gràficament la missió del Comitè de Catalanització de popularitzar la nostra llengua i defensar totes les característiques que donen personalitat al nostre poble. El termini d'admissió de treballs acaba el dia 31 de març actual.

Articles del Reglament del Primer Congrés que recomanem a l'atenció dels nostres associats

Art. 1. A proposta de la Comissió de Foment i per acord del Consell Directiu, els dies 12, 13 i 14 d'abril del 1936 es celebrarà a Barcelona el Primer Congrés Nacional de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana.

Art. 2. El Congrés serà públic, però només podran prendre part en les deliberacions els socis de la Protectora.

Per a intervenir en les discussions del Congrés, caldrà la presentació del Títol de Soci.

Els representants de les Comissions Delegades hauran de presentar la credencial que per acord del Consell Directiu ha estat establerta.

Es reservarà un lloc especial per als socis que indiquin que desitgen intervenir.

Art. 3. La sessió inaugural de les tasques del Congrés, tindrà lloc el dia 12 d'abril del 1936 a les onze del matí al Paraninf de la Universitat de Barcelona.

Art. 7. Les sessions ordinàries del Congrés tindran lloc a la sala d'actes del Grup Escolar Milà i Fontanals, situat als carrers del Carme i Àngels.

Art. 8. La primera sessió ordinària es celebrarà el dia 12 d'abril, de 4 a 7 de la tarda; les altres es celebraran els dies 13 i 14 de 10 a 1 del matí i de 4 a 7 de la tarda.

Art. 12. A més dels temes de les Ponències esmentades en l'article 10, els Socis podran presentar a la consideració del Congrés proposicions sobre altres temes no previstos.

Art. 13. Per entrar a discutir proposicions d'aquesta mena, caldrà que siguin presentades a la Mesa amb la signatura de cinc Socis-Congressistes com a mínim i abans de començar una sessió. En el cas que es presentessin proposicions semblants, s'indicaria a llurs signants la conveniència d'unificar-les.

Una vegada presentades les proposicions, la Mesa proposarà al Congrés que es prenguin en consideració i, si s'aprova, podrà obrir-se debat sobre aquell nou tema o temes en el moment que acordi el Consell Directiu.

Art. 14. Els acords sobre la totalitat de les Ponències, esmenes, conclusions definitives i proposicions, es prendran per majoria de vots emesos i els empats els decidirà el vot del President.

Les votacions es faran per assentiment a la proposta presidencial, si no es fa cap reserva en contra o per votació ordinària, és a dir, aixecant-se els que aprovin la proposta i restant asseguts els que no l'acceptin.

Art. 15. El Ponent disposarà d'un màxim de mitja hora per a la presentació del seu treball.

En la defensa d'una esmena o proposició, els Socis no podran invertir més de deu minuts.

Per a rectificar es concediran cinc minuts.

En les discussions entre Socis-Congressistes, seran prohibits els diàlegs i les interrupcions.

Art. 16. El Secretariat General del Congrés anirà a càrrec de la Comissió de Foment de la Protectora.

Art. 19. Anexa al Congrés, hi haurà una Exposició de llibre escolar català, llibres catalans per a infants, projectes d'escoles i material escolar modern.

Art. 21. Acabades les discussions dels temes sotmesos a la deliberació del Congrés i proposicions presentades, el President de la Mesa pronunciarà el discurs de clausura sobre les tasques del Congrés i conclusions aprovades i tot seguit es donarà per clausurat el Primer Congrés Nacional de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana.

NOVES

SOCIS INGRESSATS DARRERAMENT

Consell Directiu del dia 27 de gener del 1936

Socis individuals:

Susina Amat i Juvé, Concepció Aya i Gaseni, Enric Cabot i Morant, Josefa Escobet, Francesc Garcia i Carbonell, Francesc Jaques, Isidre Llangort i Blay, Santiago Tintoré i Grasses, Eduard Boix i Bonet, Carme Montoliu i Brusca, Vicenç Sentinella i Oms, Benet Gordaliza i Zenon, Miquel Aycart i Roca, Joan Rabasa i Castell, Lluís Navarro, de *Barcelona*.

Ayell Subirana i Duran, de *Caldes de Montbui*.

Francesc Farré, de *Gavà*.

Xavier Albó, Ramon Roig, Carles de Rosselló i Roig, Jaume Rovira i Vilajoana, Ramon Dachs, Alfons Iglèsias Vilar, Esteve Rocafort, de *La Garriga*.

Angelina Benabane, Joaquim Vilar i Jullà, de *Madrid*.

Pere Vidiella i Simó, de *Reus*.

Ramon Russinyol i Font, de *Rubí*.

Eduard Casanova i Graner, de *Sabadell*.

Lluís Cassat i Cabané, Josep Llarch i Sirissi, de *Santa Coloma de Gramenet*.

Joan Carcereny, Ezequiel Giró, Pura Navarro, de *Badalona*.

Consell Directiu del dia 27 de febrer del 1936

Socis Collectius:

Agrupació Excursionista Palestra, de *Badalona*.

Ateneu de Cultura Popular d'*Hospitalet*.

Associació Protectora de l'Ensenyament, de *Portbou*.

El Col·legi d'Agents Comercials, de *Sabadell*.

Col·legi d'Advocats, de *Terrassa*.

Socis individuals:

Miquel Altirriba i Pujol, Ramon Altirriba Pujol, Josep Arcas i Castillo, Joan Balsach i Cardús, Josep Cornet i Prat, Marcellí Currell i Suñol, J. Garcia, Esteve Gibert i Burjons, Mercè Mercader i Gilabert, Miquel de Miquel, Estanislau Pahissa Barba, Paquita Puig i Talleda, Joan Serra i Arnau, Jaume Serra i Hunter, David Barba, Ernest Flaquè i Ventura, Raul Nicuesa i Villafranca, Miquel Pagé i Torres, Antoni Sabaté i Canalda, Lluís Serra i Nabonne, Manuel Casas i Vila, Francesc Julià i Sagristà, Miquel Martí, Matilde Casasola i Gómez, Lluís Castellnou, Napoleó Miró i Ferran, de *Barcelona*.

Ramon Salvà i Castellà, de *Caldetes*.

Josep Dachs i Coll, Angel Miró i Capdevila, Jaume Salomó i Caminal, Antoni Soy i Coll, Joan Vila i Fossas, Josep Vilamafia i Morera, de *Campdevàrol*.

Joan Bagés, Joan Bonaventura, Josep Castany i Güell, Antoni Pagès, Joan Ribalta, Pere Ricart Vicenç, de *Centelles*.

Josep Romagosa Norta, de *Corbera de Llobregat*.

Josep Alemany i Macià, d'*Elda*.

Lluís Cases i Ballesbó, d'*Hospitalet de Llobregat*.

Ramon Puig i Riba, Jaume Puiggros i Valls, Marcellí Valls i Prat, d'*Igualada*.

Josep Clota, Miquel Teixidó i Ortiz, de *Lleida*.

Emili Tintó i Garcés, de *Sabadell*.

Josep Codó i Barber, Armengol Fàbregas i Freixas, Joan Garcia i Pedragosa, Ramon Ollé i Giralt, Vicenç Planell i Torres, Joan Serano i Font, Salvador Solé i Iglesias, Miquel Viñas i Bayà, de *Santa Coloma de Gramenet*.

Mercè Barquet i Llugany, de *Sarreal*.

Angel Quingles, de *Sitges*.

Antoni Albinyana i Carné, Bartomeu Amat i Monset, Antoni Aurell i Targarona, Manuel Aurell i Targarona, Ferran Canyameres, Angel Casanovas i Nagol, Santiago Estrada i Ferràndez, Francesc de P. Junyent i Badrinas, Josep Maurí i Alegre, Joaquim Morera, Josep Poces i Ballbé, Pau Pujades i Casarramona, Gabriel Guerot, Ramon Santacana i Satorra, Josep Vallès i Prat, Francesc Jofresa i Vilartasana, de *Terrassa*.

*Consell Directiu del dia 6 de març del 1936**Socis collectius:*

. Institut de Ciències Econòmiques de Catalunya, Sindicat de Cecs de Catalunya, de *Barcelona*.

Centre Republicà Federal, de *Mataró*.

Biblioteca Popular, de *Pallejà*.

Socis Individuals:

Maria Donato, Joan Llubes i Buxedes, Joaquim Martorell Muné, Guifré Muria i Rouret, Francesc Olivé i Gumà, Anna Róuret de Murià, Martí Serra i Molins, Maria dels Dolors Soler i Violant, Isidre Vallès, Francesc Vidal i Genés, Trinitat Vila de Soler, Anneta Dané i Coll, Joan Capdevila Amigó, M. del Carme Font i Martí, Mn. Joan Vilar i Costa, Alfons Serrallach i Júlia, de *Barcelona*.

Antoni Fàbregues i Cruanyes, de *Mataró*.

Joan Faidella, de *Molins de Rei*.

Francesca Bou i Monràs, Joaquina Terris Guitart, de *Rubí*.

COMISSIONS DELEGADES

La Comissió Delegada de Colònia Güell ha organitzat el tercer «Cicle de Conferències Públiques», a càrrec de destacats elements de la localitat.

Per al càrrec de President de la Delegada ha resultat reelegit el senyor Josep Baiget.

La Comissió Delegada de Cardedeu ha celebrat un curset popular de Llengua Catalana a càrrec del mestre de la localitat senyor Vicenç Puig. A l'acte inaugural va prendre-hi part en representació del Consell Directiu el senyor Josep Roc.

Organitzat per la nova Comissió Delegada de la nostra Associació a Tiana, el senyor F. Grau i Ros, de la Comissió de Foment, ha donat una conferència sobre «L'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana i les seves activitats i finalitats».

El Consell Directiu, en les seves darreres sessions, aprovà la renovació de les Juntes de govern de les següents Comissions Delegades:

Arenys de Mar: President: Carles Xena; Secretari: Pere M. Puig i Estapé; Tresorer: Josep Xiberta Bibilés; Vocals: Josep Be-

net i Font, Josep M. Miquel i Vergés, Daniel Fontrodona i Joan Graupera Casanoves.

Puigreig: President: Joan Callís; Secretari: Josep Badia, i Tresorer: Josep M. Abadal.

Reus: President: Joaquim Santasusagna; Secretari: Joan Portal; Tresorer: Ramon Garcia, i Vocals: Pere Totosaús i Josep Homededéu.

Rubí: President: Miquel Montmany; Secretari: Joan Russinyol i Soler; Tresorer: Josep M.ª Roig i Ferran, i Vocal: Excm. Ajuntament.

Sant Andreu (Barcelona): President: Dr. Josep Cararac; Secretari: Salvador Vellvé; Tresorer: Francesc Prats, i Vocals: Josep Mustic, Joan Campmany i Joan Bta. Ferré.

Sant Feliu de Guíxols: President: Joan Darna Planelles; Secretari: Antoni Martín i Fàbregues, i Tresorer: Josep Juan i Pont.

La Comissió Delegada de Campdevànol ha renovat el Secretari de la seva Junta de govern. Ha estat elegit el consoci senyor Francesc Xavier Puig.

COMISSIÓ DE FOMENT

Aquesta Comissió organitza per als dies 12, 13 i 14 d'abril la celebració del Primer Congrés Nacional de la Protectora.

COMISSIÓ TÈCNICA

A proposta d'aquesta Comissió, el Consell Directiu ha acordat subvencionar amb la meitat de l'import de la matrícula d'inscripció al Curs Internacional Montessori, la senyoreta Lluïsa Farràs, parvulista de l'Escola «Sant Jordi».

També es concedeixen les dues beques que havien estat sol·licitades a favor dels infants Jordi i Maria Rosa Sanpons, per tal que puguin assistir a l'Institut Tècnic Eulàlia de la nostra ciutat.

ESCOLES

El Consell Directiu ha concedit un préstec a les escoles del «Liceu del Sagrat Cor» de la nostra ciutat.

Han estat concedits lots de llibres a les biblioteques de les escoles Parroquial de Sant Julià de Lòria i oficials de Mercadal (Menorca) i Calafell.

CURSOS DE CATALÀ

El Consell ha vist amb satisfacció la llista d'inscrits als cursos de català que es donen al nostre estatge a càrrec dels professors senyora Carme Rigau de Ferran i Jaume Aimà, les quals donen un notable contingent d'alumnes.

ACORDS

El Consell Directiu ha pres encara els següents acords:

- a) Agrair al senyor Carles Salvador, de València, la tramesa del seu llibre «Qüestions de llenguatge».
- b) Trametre a la Inspecció de Primer Ensenyament, de Barcelona, totes les obres publicades per la nostra Secció Editorial.
- c) Convocar el Consell General reglamentari de socis de la nostra Associació pel dia 8 del proper mes de març.
- d) Efectuar una visita al President de la Generalitat.

DONATIUS REBUTS

Una representació del Consell Directiu de l'Associació del Teatre Selecte ha lliurat a la nostra Associació la quantitat sobrant de l'Homenatge de Catalunya a l'illustre artista i escriptor Apelles Mestres.

El mateix ha fet la Comissió Liquidadora d'«Unió Catalana d'Estudis Polítics i Econòmic-socials» de Barcelona, amb la quantitat que restava de la dita entitat.

CONDOLS

El Consell Directiu ha fet saber el seu condol als socis senyors Joaquim Manich i Joan Draper, els quals han sofert la sensible pèrdua d'estimats familiars.

També ha estat comunicat al consoci senyor E. Pérez i Capdevila amb motiu de la mort de la seva malaguanyada germana.

E. P. R.

GUIA DEL SOCI DE LA PROTECTORA

IMPREMTES

Impremta «La Renaixença»

Xucà, 13

Telèfon 13373

Alen, Domingo i Cia.

Calàbria, 89

Telèfon 30614

LICORS

Amer Parera

APERITIU NACIONAL

LICORS PARERA Casp, 141 - BARCELONA

PINTORS

Casa Grau

RÈTOLS, CARTELLS, DIBUIXOS

ETIQUETES PER A APARADORS

Mercaders, 36

Telèfon 25645

INDÚSTRIA TÈXIL

Tallers Atlas

CONSTRUCCIÓ DE MAQUINES I ACCESORIS

PER A LA INDÚSTRIA TÈXIL

Mallorca, 406

Telèfon 50656

F. Grau i Ros

DIRECTOR D'INDÚSTRIES TÈXILS I TINTÒRIES

Passeig Romà Fabra, 10 (Masnou) Tel. 109

Tots els anunciats en aquesta Secció honoren la nostra llengua

Adquiriu el llibre

HISTÒRIA

(PRIMERES LECTURES)

ORIGINAL D'ENRIC BAGUÉ i JAUME VICENS

IL·LUSTRACIONS PER JOSEP OBIOLS

8

Preu: 3'50 ptes.

El dia del llibre recordeu aquestes obres

NOVEL·LA

MANUELA *novel·la del film NOIES D'UNIFORME, per CHRISTA WINSLOB*
Traducció de l'alemany per PAU GIRERA. 5 pts.

Tot el drama interior de la pensionista és detallat minuciosament.
MIRADOR

La novel·la resulta molt superior a la pel·lícula. — LA VANGUARDIA

HELL AL LLAC DE LES DAMES *per VICKI BAUM. — Traducció de l'alemany per FRANCESC PAYAROLS* 5 pts.

Es una novel·la per a llegir a l'estiu o en qualsevol moment en què hom fugi de complicacions. No desencisará els lectors i menys encara les lectores. — LA VEU DE CATALUNYA

BIOGRAFIA

EDUARD VII i la seva època *per ANDRÉ MAUROIS — Traducció del francès per MARÇAL OLIVAR* 12 pts.

Aconsellem la lectura d'aquest llibre que en els moments actuals revesteix un palpitant interès. — LA HUMANITAT

LA REINA VICTORIA *per LYTTON STRACHEY — Traducció de l'anglès per PAU ROMEVA* 9 pts.

Es un model acabat de llibres d'aquest gènere, i com a tal el recomanem. — EL MATÍ

FERRER I GUARDIA *per WILLIAM ARCHER — Traducció de l'anglès per C. A. JORDANA* 5 pts.

Precisa, amb una lucidesa innegable, els movils de la revolució del 1909. — MIRADOR

BAKUNIN *per V. POLONSKI — Traducció del rus per A. NIN* 5 pts.

Un document interessantíssim per a la història del segle passat i per a la formació dels moviments obrers. — MIRADOR

POLÍTICA

EL 6 D'OCTUBRE tal com jo l'he vist *per L. AYMAMÍ I BAUDINA*
El millor llibre que s'ha escrit sobre aquells fets. 5 pts.

U. H. P. La insurrecció proletària d'Astúries, *per N. MOLINS I FÀBREGA*
Un estudi crític de la insurrecció d'Astúries. Relació viva i emocionant. 5 pts.

EDITORIAL ATENA — COMTAL, 32 - TELÈFON 18549 — BARCELONA

J. Verrié